

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/51/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201605
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyosová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201605.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloletého: O. T., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom ako navrhovateľka, dieťa matky: S. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D.J. XX, J., a otca: A. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. R. XXXX/XX O., D. - W., t. č. U. V. J. - Č.I. P. XX, XXX XX Ž. R. H., o návrhu navrhovateľky: S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. C. XXX, Q. C., t. č. A.P. H. X/X, XXX XX Ž. R. H., na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú, takto

rozhodol:

- I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne z v e r u j e maloletého O. T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti S. A., nar. XX.XX.XXXX.
- II. V ostatnom rozsahu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- III. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 6P/51/2022.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka S. A., nar. XX.XX.XXXX, dňa 30.05.2022 podala na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého O. T., nar. XX.XX.XXXX (ďalej aj ako „maloletý“) do jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka v predmetnom návrhu uvádza, že matka maloletého prišla ku nej dňa 27.05.2022 a maloletého jej nechala so slovami: „Teta S., nechajte si dieťa, ja sa o neho neviem postarať.“ Matka uviedla, že ide do U. bez bližšej špecifikácie. Navrhovateľka maloletému nakúpila všetko potrebné (mlieko, fľašku, plienky, oblečenie...). Matku pozná navrhovateľka dlhodobo, maloletého aj často strážila. Podľa navrhovateľky otec maloletého fetuje toluén. Podľa navrhovateľky matka bývala na J. vo veľmi biednych podmienkach bez vody a elektrickej energie. Navrhovateľka uvádza, že je schopná sa postarať o maloletého a aj sa o neho starať chce, nechce aby šiel do ústavu. Vzhľadom na to, že otec nemá záujem o starostlivosť o maloletého a matka maloletého odišla, maloletý je bez starostlivosti a preto navrhovateľka žiada, aby jej súd neodkladným opatrením zveril maloletého, aby sa mohla o neho starať a najmä aby mala súdne rozhodnutie aj pre prípadné úradné záležitosti (nakoľko už raz chcela ísť na pohotovosť s maloletým pre bolesti brucha). Okrem zverenia navrhovateľka žiada zaviazat' rodičov na platenie výživného vo výške 50 eur každý z rodičov. Navrhovateľka žiada obdobný návrh aj vo veci samej.

2. Okresný súd si vyžiadal správu o prešetrení pomerov od Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej aj ako „USPVaR“ alebo „UPSVAR“). UPSVaR vo svojej správe uvádza, že navrhovateľka obýva dvojizbový byt, ktorý je v osobnom vlastníctve jej brata. Byt je kompletne zariadený. V byte býva spolu so svojím druhom. Navrhovateľka je t.č. na PN (praceneschopná) a počas trojmesačnej skúšobnej doby s ňou zamestnávateľ ukončil pracovný pomer. Jej príjem momentálne tvorí príspevok počas PN v sume 700 EUR mesačne. Jej druh je zamestnaný ako vodič z povolania a výkon jeho práce je v zahraničí a na víkendy chodí domov. Jeho príjem je okolo 1500 EUR mesačne. Druh bol o vzniknutej situácii telefonicky informovaný a vyjadril súhlas, aby mal. dieťa bolo v ich spoločnej domácnosti. Navrhovateľka má dospelú dcéru, ktorá vedie svoj vlastný život. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom lustráciou v systéme RSD zistil, že matka mal. dieťaťa je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 280,00 EUR a rodinného

prídavku v sume 25,88 EUR. Podľa vyjadrenia navrhovateľky by sa matka mal. dieťaťa mala zdržiavať v okrese J., v obci D. u svojej matky. Otec mal. dieťaťa sa dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom a bol s ním spísaný úradný záznam. Otec mal. dieťaťa v rozhovore uviedol, že je nezamestnaný, nie je vedený na úrade ako uchádzač o zamestnanie. Privyrába si brigádnicky. Od úradu nepoberá žiadnu dávku. Je tresne stíhaný a podľa jeho vyjadrenia bude v najlepšom záujme, ak jeho dieťa zostane v starostlivosti navrhovateľky, u ktorej sa mal. dieťa nachádza od 27.5.2022. Otec mal. dieťaťa ďalej uviedol, že aktuálne nemá vytvorené podmienky pre mal. dieťa a sám by starostlivosť o svoje dieťa nezvládol. Otec mal. dieťaťa poznamenal, že mal. dieťa navštevuje v domácnosti navrhovateľky a je s ňou aj v telefonickom kontakte. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zrealizoval sociálne šetrenie v domácnosti otca, ktoré nebolo vopred ohlásené z dôvodu zistenia pomerov na strane otca. V čase šetrenia bola prítomná stará matka, otec mal. dieťaťa bol v práci. Otec mal. dieťaťa žije v murovanom obydlí s popisným číslom XX v časti J.. V obydlí sa nachádza piecka, posteľ, skrinky, stôl, koberec. V obydlí nie je zavedená voda ani električka. V obydlí a jeho okolí je neporiadok. Hygiena v domácnosti je primeraná lokalite, v ktorej rodičia mal. dieťaťa žijú. Sociálno-ekonomická úroveň sa javí ako slabá. Otec naďalej žije v slabších sociálnych podmienkach. Sociálnym šetrením bolo zistené, že mal. dieťa nemá v domácnosti otca zabezpečené základné životné potreby a vytvorené vhodné podmienky pre návrat do domáceho prostredia. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom dožiadal obvodnú doktorku mal. dieťaťa K.. Š. o správu na mal. dieťa. V správe obvodný lekár mal. dieťaťa uvádza, že matka starostlivosť o dieťa od začiatku nezvládala, nerozumela, čo jej ohľadom starostlivosti vysvetľuje, nevedela popísať ako pripravuje mlieko pre mal. dieťa., nebola s mal. dieťaťom na USG skriningovom vyšetrení. Matka podľa vyjadrenia obvodného lekára nedodržiavala termíny preventívnych prehliadok, nepodávala vitamín D a posledné vyšetrenie s mal. dieťaťom absolvovala dňa 26.4.2022. Z vyššie uvedených a zistených skutočností UPSVAR navrhuje, aby okresný súd podanému návrhu vyhovel.

3. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“), návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Možno ho nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade konania podľa CMP aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov, a zároveň splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, že sa osvedčí alebo preukáže niektorý z dôvodov na jeho nariadenie. V prípade maloletých detí nepostačuje aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, a pod..

15. Na základe vykonaného dokazovania, a to oboznámením sa so spisovým materiálom aj prílohami, návrhom navrhovateľky, správou od ÚPSVaR, dospel súd k názoru, že intervencia súdu je skutočne potrebná. Súd má preukázané, že situácia a správanie matky ani otca maloletého nie je v poriadku a najmä nie je v najlepšom záujme maloletého. Vzhľadom na vek maloletého (cca 3 a pol mesiaca) kedy je potrebné sa o neho starať nepretržite a zodpovedne, súd konštatuje, že zostať v starostlivosti matky či otca by bolo riskantné a rizikové, čo fakticky ani v súčasnosti nie je splnené, keďže starostlivosť o maloletého zabezpečuje navrhovateľka. Matka ani otec sa o záležitosti maloletého nestarajú (s výnimkou občasnej návštevy navrhovateľky zo strany otca). Vrcholom zanedbania starostlivosti bolo jeho opustenie dňa 27.05.2022, t. j. cca tri mesiace po narodení maloletého. Matka odišla do U. do bližšie neurčeného miesta. Navrhovateľka uviedla, že matka sa bude zdržiavať asi v obci D. v okrese J. u jej matky. Otec tak isto tvrdí, že išla ku svojej matke. To nič nemení na veci, že nechala svoje dieťa v starostlivosti niekoho iného. Šetrením zo strany UPSVAR bolo zistené, že otec nemá záujem sa o maloletého starať a ani na to nemá vhodné bytové ani sociálne pomery. Býva v chatke bez vody a elektrickej energie, hygiena nie je na dostačujúcej úrovni. Aj sám otec sa vyjadril, že bude v najlepšom záujme maloletého, aby ostal u navrhovateľky. V tomto smere sa teda obaja rodičia stotožňujú, keď obaja súhlasia s tým, aby maloletá bola u navrhovateľky. Maloletý má u navrhovateľky všetko čo potrebuje, najmä stabilné a zdravé prostredie. Aj napriek tomu, že týranie ani obdobný čin nebol žiadnym spôsobom zatiaľ dokázaný, okresný súd má zo spisového materiálu preukázané, že zotrvanie maloletej u matky ani otca zatiaľ nie je riešením, ktoré by súd vyhodnotil ako vhodné pre dieťa. Berúc do úvahy vek, psychický aj fyzický stav maloletého, okresný súd považoval za potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, nakoľko je v najlepšom záujme dieťaťa. Najlepší záujem sa súdu javí aj s ohľadom na fakt, že navrhovateľka sa o maloletého už stará, má vôľu starať sa o neho, podobne má aj skúsenosti s vlastným dieťaťom a jej partner je jej oporou. Psychický a v tomto veku najmä fyzický vývoj maloletého v aktuálnej situácii je tak závažne ohrozený, že okresný súd považuje podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia za splnené. Okresný súd sa teda stotožnil aj so závermi uvedenými Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, ktorý tak isto považuje nariadenie neodkladného opatrenia za potrebné. Okresný súd však dodáva, že takéto rozhodnutie v rámci neodkladného opatrenia nezakladá domnienku, že takto bude rozhodnuté aj neskôr v rámci konania vo veci samej, kde bude súd mať ďaleko väčší priestor na preskúmanie situácie.

16. Súd zároveň zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti výživného. Ako vyplýva zo zákonnej úpravy neodkladných opatrení, takáto úprava musí byť naliehavá a bezodkladná. Z vykonaného dokazovania má okresný súd jasne preukázané, že sociálne pomery navrhovateľky nie sú na tom tak, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť prostredníctvom neodkladného opatrenia, ktoré sa vo veci výživného vydáva len výnimočne. Navrhovateľka žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázala potrebu rozhodnutia aj o vyživovacej povinnosti, preto neuniesla svoju povinnosť zdôvodniť a preukázať naliehavosť svojho návrhu smerom k vyživovacej povinnosti. O vyživovacej povinnosti okresný súd rozhodne vo veci samej. Preto v tejto časti okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené a na základe citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, teda vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého do starostlivosti navrhovateľky do právoplatného skončenia konania vo veci samej a v ostatnom rozsahu týkajúcom sa výživného okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. Okresný súd o trovách konania nerozhodoval, nakoľko o týchto bude rozhodnuté v konaní vo veci samej o náhradnej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.